

ادبیات کمونیست و سوسیالیستی

هفته‌لق سیاسی، علمی و ادبی غزته‌در

جلد : ۲

سنه : ۲ ۱۶ محرم ۱۳۳۶ هجری ابرتسی ۳۰ تشرین ثانی ۱۹۱۷ نو مروه ۹ — ۴۰

اجمال فکر

ثریا بک، مکتوب - آلمان‌یاده سویه ففیه

عزیزم ثریا بک ؛

ژاپون‌یایه داتر بر [شیفافو] لی مؤلفک [*] بکا اعاره ایتدیکنکز اثرینی دقتله اوقودم ؛ اعاده ایدورم . بو کتابک - بنجه - بر صهیتی ، ایکی نقصانی وار . صهییتی : ژاپون‌یایی - برچوق منابعه و مصادقات ذاتیه‌سنه استناد ایله - بک ایی تصویر ایدور . نقصانلری : برآز خرس‌تیانجه یازلمش ، و ، ظنمده مخطی دکلمه ، ژاپون‌یانک استیلا پولتیقه‌سی آمریقانکده سیاستنه مخالفله ترویج ایدلمش . هر حال ایسه ، بوجه‌تورک بزه تعلقی یوقدر . اصل مدد بجه کلمه : بو کتابی بکا اوقوتدیغکزدن طولانی سزه خاصه تشکر ایدرم . ۱۸۵۳ شباطنده ابتدا ایدن ژاپون تکاملاتی بزم ایچون موجب عبرت و بادی تیغظ و انتباهدر . حرفیاً ژاپون اصولهرینک استنساخی طرفداری دکلم . اوراسی بده بر عالم ، بوراسی ایسه بتون بتون بده بر عالمدر . « مملکت ازهار » اوروپادنی اوزاق و مفرزدر ؛ « مملکت روم » ایسه اوروپایه یاقین و آکا متصلدر . ژاپونلر آسیایی و غرقه اصغره منسوبدرلر ؛ بز اوروپایی و جنس ابیضه صربوطر . بونکله برابر مشابیت نقطه‌لری بر دکلم ، برچوقدر . اوترقیاتک نصل صفحه آرای حدوث اولدیغنی بیلیمک ، بزم ایچون بک ایی بر leçon de choses تشکیل ایدر . متوفی [میقادو] بک وعدتی موجببنجه ، « شمس شارق » الکالرنده اراده حکمدارینک صدورندن اونسنه صکره ، پارلمنتو نصل آچیلش ، قادین مسئله‌سی ، تجدد مسئله‌سی ، تغرب مسئله‌سی و کونا کون مسائل نصل حل ایدلمش ؛ بونلره آگاه اولقی ، آتیله حق خطواتک سلامتتی طن ایدرم که بعض صرته تأمین و تسهیل ایدر . سزه بر تکلیف خالصانه ده بولونه‌جیم : بو کتابک احتوا ایتدیکی یکریمی قدر ماده‌ینی ، لطفاً ، منقحیته رعایت ایتمک اوزره ، جمله دکلم ، برسنه‌ده ، اقتباس و ترکیبیه نقل ایدیکز . بونلرک حهویاتی ملی ،

[*] A Handbook of Modern Japan, by E. W. Clement

❖ مه لائق مدینتک الی نهایت ترقیسی ممکنیدر ؟ ظن ایتیم . بودورک - بلکه صوکلرنده یز .
❖ بشریت معاصره ، تورپولنش بر مدینت ایله بیهشمش بر وحشتک زاده طبیعیدیدر .
❖ بشریت معاصره ده ، مدینت گبی ، و آنکله متوازیآ ، وحشت ده نصیبه دار ترقی اولمشدور .

مبضی : مهول نوری

[بوندن اولکی قطرات افکارک بمنجیدسند - طبع نسا - اوله جی ایکن بشقه شکله دیزیلدیکندنی
تصحیح اولنور .]

هفتلی پانچ حرب و سیاست

[۲۴ - ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۷]

غلغله و غا، سماع اذغانی محو ایسه جک درجه ده ، دهشت فرما ایکن ، بز مملکت مزده بائقان
حربندن بری باشلادیغمز سلسله تجدد و ترقی بی عزم و ایمانله تعقیب ایدیوز . یکی تورکیه ، تقویه
و تنمیه حیات ایچون ، بوتون مؤسسات مفیده بی مملکته ادخال و تهریره غیورانه صرف مقدورایله یور .
بو هفته ، بو اعتبارله ، یکی سعیریمزک یکی اثرلری وار . برکده ، حکومت سنیه ، قاپیتولاسیونلرک
اوچ سنه اولکی الغاسندن بری دوام ایدن ، قانون مدینمیزک تکمیلنه هاند استحضاراتنک بر قسمی
« قانون » شکنده غزیه لرله نشر ایله دی . مجله احکام عدلیه نک بوگونکی احتیاجات دائره سنده
بوگون معاملاتی محیط بر صورتده ترتیب واکمالله برابر ، دیگر طرفدن بزده غیر مضبوط بر شکلده
بولونان « حقوق عائله » احکامنک تدوینی ایچون متعدد قومیسونلر تشکیل ایدلشدی . حقوق عائله
قومیسوننک احضار ابتدکی لایحه قانونیه اراده سنیه ، اقتران ایله کسب قانونیت ایتشدور .

بو قانون باشلیجه احکام عمومی ایله ، مسلمانلر و غیر مسلمانلر دائر فصللری احتوا ایتکده در .
بعدهما نکاح ، جاکم و یا ثانی مقامنده بر مأمور حضورنده عقد ایدیلجه جک ، یالکز ایکی شاهدله اکتفا
ایدیلجه جک ، بوتون نکاح و طلاق وقوعاتی محاکم قیوداتنده تسجیل ایدیلجه جکدر . هر نکاح قبل العقد
اعلان ایدیلجه جکدر . بزده صوک سنه لرده بک مهم بر صرض اجتماعی شکلی آلان طلاق مسئله سنه ده
مضبوطیت ویرلمک چالیشمشدور . زوجین بیننده اختلاف ظهورنده زوجه طلاقه طالب اولدینی
تقدیرده ، محکمه جه ، آرالرنده عائله لرندن ایکیشر کیشیک بر حکم هیئت نصیبله تألیف بینه چالیشیلاجق ،
موقفیت الویرمرسه حا که عرض کیفیت ایدیلهرک طلاق حکمی آلنه جقدر . حکملر آراسنده اختلاف
ظهورنده خارجدن بر حکم علی الحکم تعیین اولنور . تعدد زوجات کاکان جائزدر . شو قدر که
ازدواج مقاوله نامه سنه ، زوجک ایکنجی بر نکاح عقد ایتک ایسته دیکنده برنجینک و یا ایکنجینک
منفسخ هداولنه . فته دائر قیود و شروط وضعی جائزدر . قانون اهلیت ازدواجی قیزلراچون ۱۷ وار ککار
ایچون ۱۸ یاش اولهرق تعیین ایتمش ، مع مافیله دو قوزخی اکال ایتمه یز قیزلرله اون ایکسینی دولدورمایان
ارککارک ، ولو وایلرینک زخصه یله ده اولسه ، تزویج لری منع ایله مشدر .

قانونك غير مسلملره قانۇن فسانده كى احكام ، ينه كندى آينى واسول مذهبيلرينه استناد ايتديرش اولوب، نكاح، حاكمك ناچى حضوريله كاييصاده قابل اجرادر. و محكمه جه تسجيل اولتور. طلاقه حاكم حكم ايدور.

قانونده ، يالكنز قانۇن حنى به دكل بالجله مذهبيه مراجعتك احكام وضع ايداش اولوب اراده سنيه سنك استحصالندين اول مقام فتواكده راي و نصويي آلمشدر. عر حاله ملت و مملكتك جزؤ فرد عضويي اولان « طائله » لرمزك تشييد بنيانه ، تقويم موجوديته خدمت ايدمك اولان بو قانونى انقلاب اجتماعي طريقتده مهم بر صرحه عدايدور.

بو هفته كى موجب شكران موفياتندن بري ده ، دو نامة جمعيتك هميله ، شهزاده عبدالجيد افندي حضرتلرينك رياست نجاتپناهيلرينده بر دكزجيك يوردي « تأسيس اولماسيدر . صول مصرلرده ، انحطاطمزله مبسوطاً متناسب بر صورتده امال ايتديكمز دكزجيك ، عثمانليانك اسباب امتلاسندين بريدر. بكون دكزله علاقه سي اولمايان ملت آرتقى قالمشدر ينه بيلير . مملكتمز كي جزيره و شبه جزيره لردن صاكب و بيكارجه كيلومتره سواحله مالك بر يره دكز ، حيات ديمكدر . آتيدم كي نسلمز بو نقطه نظردن يتيشديرمك مجبوريتنده يز. دكزجيك يوردي ، ايسته بو مقصده خدمت ايدمك و خلقمزل دكزجيك مناسبت و محبتي و وفوف و صرطيطيني تزييد ايتمك چاليشمقدر . ممالك متمدنده امثال متعدده سي كوريلن بو جمعي بزده ده تأسيس ايدن متشبلره عن صميم موفقيت عني ايدور.

...

أودت، كچن هفته ديديكمزى تكرارلايم: ائتلاف مملكتلرنده وضيت فنادن بدتره دوغري كيديور . شرقده روس « ابتدائي پارلمنتو » سنده (كره نسكي) ، روسيه يي ضعفك صولك درجه سنه دوشورن ، اوردوده و اداره ده كي « آناشي » به چاره آرامك مشغول اولديغنى رسماً سويلر كن ، غربده فرانسه ده ، ايتالياده رجال دولت صاپير صاپير دو كيليور ، سمى سياستده مخرب بر سام روزكارى اسيور به هر شيئي تزلزل و تفسخه سوق ايديور . . .

فرانسه ده « پندلووه » قابينه سي « پوانقاره » به استعفا سي قبول ايتدتره مديكنندن ، اك اساملى ركنى اولان (ريو) يي طالعيله آتورق و يرينه (بارتو) يي كچيره ده كى يي مملكه فريتندان قورتارمقه چاليشمده موفقيت يك مشكوكدر . بالخاصه سوسياليستلر ، حربه شدتله دوام طرفدارى بو يكي خارجيه ناخري ، آلمان رايخستاغلك صلح ممرراتنه احاله سمع اعتبار ايله مديكندن محمله ، شدتله صيفيورلر . واقعا انكتره نك ، صافدل فرانسه يي حربه دوامه اجبار اچون كوروكله مكه باشلاديني (آلساس - لورن) قيزيل الماسي الآن رجال مديره نك لسانلرينه حاكم اولديغنى كوريليور سده فرانسه يك دريندن مضاربدر . اوراده سنوي ۱۶۰ ميليون جفت قنطار جوبات محصول وسطيسي يرينه ، بوسنه ۸۸ ميليون جفت قنطار محصول آلنه بيلمش ! اراده كي مدهش فرق نه ايله ، هانكي مملكتدن كيتيريله بيلوب دولدورولاچتى ؟ آرتقى فرانسه درونجي بر قيش حربه دوام قديرى ، نه مادي ، نه معنوي ، نفسنده كورده يور . (تورمه ل - بولو باشا) رذالتلى اونوتولمده ن ايمانده (هومبر) ك يكي بر « لوتووار » رذالتى اخبار ايتديكنى تلخا فلرده او قويررز. قارا كلى ايلر ! باقلم كلاجك هفته به قدر نه دوجه آيدنلانير .

لوئید جورج ، صوئیک برنطقنده ، پروسیایی ، ناپولیونه بکزه تهرهک ، اویله بر درمی آلمانلرک قولافنه کوپه ایتمک ایسته دیکنی ، بر معتاد عنود و غرور ، سویلرکن ، کندیسنک صاع الی اولاف فرانسه ، صول الی اولاف ایتالیا بحرانیلر ایچنده قیور قیور فیورانیورلو . ایتالیاده کچن هفته کی تخمینر جیقدی . بوزهللی قایینه سی ، هرچه باه آباد قورقو لایم دیرکن ، معهود انگلیز بنده سی (سونینو) نکه ظا تعبیه ایدلمش بر نطقندن صوکره ، ۹۸ رأیه قارش ۳۰ رأی ایله دوشو ویردی . سونینو ، « آلمانلر شرائط اساسیه لریخی اولجه بیلیرمکسزین مذاکرات صاحبه به کیریمک آرزوسنده درلر . چونکه مذاکرات صاحبه به باشلاماسی متعاقب دول ائتلافیه صفقرنده حرب یورغونلنی شدقه حس ایدیلرک و افکار عمومیه بی ، تکرار حرب شدقه دوام ایچون قازانق ممکن اولامایه جقدر » دییه کندیلرینک ضعیف نقطه لریخی آکلایر و مبعوثلردن صلاح تحریکاتنک تأخیرخی رجا ایدرکن ، بونتیجه سن حربک محصولی صوئیک اولاق تفک اغتلاضلردن کوفی دون مبعوثلر « دما بویوک اختلالی » تهدیدیلر قایینه بی صوصدیردیلر .

آلمانیا ، باویه را باش وکیلنک و اخیراً طوبیلانان سوسیال دموکرات قونفره سنده کی خطیلرک نطقلرندن ده آکلاییلر بی اوزره ، حق حیاتی مدافعه ایچون معقد و بنیانی صوصدیر . آلمانیا (آلساس-لورین) ده ذره فدا ایدمه من . آلمانیا بی داخلندن فتح ایچون دشمنلرک تحویراتی ده فائده ویره حیره . اسوه چده تشکل ایدن (ثدی) قایینه سنک قطعی بیطرفلق پروغرامندن و اسپانیانک بیطرفلخی شدقه محافظه ایدن (هان) قایینه سنک ، اسپانی هنوز دما ایجه آکلاییلما یاق ، استفاسندن بحث ایدرسنک ، هفته نک شئون سیاسی سنی ، خطوط عمومیه سنده تاملامش اولورز .

...

دشمنلرک نومیدیلری سبب سز دکادر . تحت البحرلرک ایلول آئنده خرق ابتدکاری مقدارله برابر ، بلا امان تحت البحر حربنک بدایتی اولان کچن شبا ملدن بری قام ۶ میلیون ۹۷۵ بیلش طونی کمی خرق ایدلمدیر . دشمنلرک ایچون تحریف یکون . . . بوشرائط آلتنده آمریقان هیئت عسکریه سنک شوراپوری پک شایان دقتدر :

« برلین ۲۱ - تقریرین اول — (نور دو یچه آلمانیه جایتونخ) غزته سی ، (نوپورتی وورلد) ایله دیگر آمریقا غزته لرندن ، جنرال (پهرشینگ) ک تحت ریاستنده اوله رقی فرانسز جبهه سنی زیارت ایدن آمریقا هیئت عسکریه سنک راپورخی خلاصه اقتباس ایلمکده در . مذکور راپور ، آلمانیا ده موجود قوای احتیاطیه نکه (۴) میلیون و آوستریا - مجارستانده کی قوای احتیاطیه نکه ده ایکی بوجوق ، (۳) میلیون بالغ اولمده بولوندیغنی ، حال بوکه ، فرانسه ده کی عموم متغیبن قوتلرینک جمعاً یکون (۵) میلیون اولدیغنی بیلدیرمکده در . بو (۵) میلیون فرانسز - انگلیز عسکری ، اوچ میلیون آلمانی قوی طرفندن مدافعه ایدیلان خطوط حربیه بی یارمه موقی اولامایور . فقط ، اگر بو اوچ میلیون آلمانی قوتنه ، (۴) میلیونلای قوای احتیاطیه ایله ، ایوم رومانی جبهه سنده بولونغان ایکی میلیون ده انضمام ایدیه جک اولورسه ، آمریقالیلر ، آلمانی جبهه سنی یارمق ایچون (۴) میلیون ، حق ممکن اولدیغنی تقدیرده بونک ایکی مثلی بر قوت کوندرمک مجبوریتنده قاله جقلردر . بومقصده وصول ایچون آنجوتی (۵-۶) سنه لک بر مدت کفایت ایدیه بیلر جقدر . بوده ، آلمان تحت البحر تهلاک سندنک عدم موجودیتی ایله قابل اوله بیلر جقدر . حال بوکه آلمان تحت البحرلرینک تحریباتی ، بونونی دنیا ترسانه لرینک انشا ابتدکاری سفاشه فائق اولدیغنی جهته آلمانیا بی مغلوب ایتک ممکن اوله مایه جقدر . »

فقط دشمنوں کے سرخوشی کے لئے دھا شہ تھے۔ صاف صاف لازم اولدینی ایچون، اتفاقاً صریح ایتالیائی جہہ سنے کاوشی معظم بر تعرض ترتیب ابتدائی، فقط بزم طرفک معظم تعرضی انکلیز - فرانسیز لک ایک سنے در آلیش دیغمز معظم تعرضی بگزه من، آلمان - آوسٹریا - مجار قواسی ۲۴ نفرین اول صباحی برایکی ساحتک شدید طویچی استحضاراتی متعاقب (فلیچ - تولمان) حوضہ لری داخلندہ اوتوز کیلو متروقی بر جہہ دہ تعرضہ کچہ رک او کونی او کچہ قدر ایتالیان جہہ سنی یاردیلر۔ حالو کہ دھا او اٹنادہ ایتالیائی حربیہ فاطری محاسدہ (بوزہ لری) بی قورتاروق ایچون « صروی آلمان و سنے تعرضندون قورقماہ جقلری « سویلہ مکدن اوتاما یوردی . . . آلتی یدی کوندر انکشاف ایدن و آوسٹریا ایمپراطوری (کارل) حضرتلرینک بالذات قومانداسی آلتندہ، آلمان تبلیغ رسمینک « بر جوق محارباتدہ نماز ایدن فرقہ لری طرفندون اجرا ایدلیکنی « بیلیردیکی بو تعرض ایتالیانلر ۲۹ آیلقی مسامی ایلہ خطوہ بخطوہ آلیہ کاری یرلری استرداد ایتدکن ماغدا شیمیدن ۱۰۰ بیکدن فضلہ اسیر و ۲۰۰ دن فضلہ طوب و یرمسنی انتاج ایتدی . ایتالیان قرارگاه عمومینک بواندینی (اودین) شہری ضبط اولندی، شمالی ایتالیا ہولناک برقیامت فرار و ہزیت کوستریور، قاچان قاچانہ ! بالکیزایکنجی و اوچنجی ایتالیان اردولرینک بقیہ السیوفی دکل، اوقدر زماندر (تریستہ) مظفریتی بکلہ مش اولانی اورا خلقی دہ برابر . . . شمالی ایتالیا حرب تہلکہ سی آلتندہ ! ایتالیانلرک اومادقلری صیرادہ جہہ نک ایلہ اومادقلری، ایلہ عارضہ لری قسمندون کلن، بوتون ایتالیائی اختلاف ایچندہ براکان بو تعرضدہ بز تورکارکدہ حصہ من واردر، ایمپراطور (کارل) حضرتلری ایتالیان جہہ سندہ بر تورک طاغ مفرزہ تی کورہ رک تقدیر بویورمشلدر . بوفکلہ مفتخرز، (بروسلوف) کڈ مذہبیہ سوق ایتدیکی میلیونلر سایہ سندہ ۱۹۱۶ ہزارندہ (ترانت) طرفندون کلن سربیع تعرضدن مؤبدآ قورتولدیغنی طن ایدن جنرال (کادورنا) اردوسی و ندیک اوواسنک (فاردا) کولی شمالندہ کی غرب قسمندون، ینہ بودفعہ دہ، ایکنجی بر ضربہ ایلہ ایک قیصاج ویا قاپان آراسندہ موجودینک ثلاثی ضایع ایتہ شی پک محتملدر، بزبونی بکلہ یوزہ برہفتہ دہ (ایزوزو) جہہ سندہ کی ۶-۷ یوز بیک کیشیلک موجودینک، اسیر و یتف، لاقل یوزدہ قرقنی ضایع ایدن و طویلرینک ایلہ مهم قسملری براکان ایتالیانک درجہ اضمحلالی شیمیدن کشف ایدیلہ من، انکلیز و فرانسیز معاوتی باشلادیسہ دہ، فکر مرضہ (وہنجیا) اوراسنی بودہ قورتارامایہ جق ایتالیا و ایتالیان اوردوسی انحلال ایدہ جکدر .

غربدہ انکلیزلرک فلاندردہ ادامہ ایتدکلری، فرانسیزلرکدہ - آلمانلر کی قیصہ دکل - آلتی کونلک لوزون طویچی استحضاراتدن صوکرہ اجرا ایتدکلری تعرضلر اولرہ آنجی جزئی شیلر - کازاندریور، بونلر بلاتردد « ہیچ در ! » در، آلمانلر (شومن دہ نام) اوزرندہ مسکرلری (ٹن - اوواز) کانالک آرقہ سنے چکیویر مکہ بالکیز بز قاچ قریہ و بز قاچ کیلو بترہ مقابلندہ فرانسیزلرک آغیر ضربہ سی بوتون تأثیرخی فائب ایدیوریدی، بوقدو تجربہ لردن صوکرہ کورولور کہ اتفاقاً صریح ارکان حربیہ سنک و مسکرلرینک مہارت و بسالتیلہ، ائتلاف کیکیلر آواسندہ نسبتہ بز فرق واردر۔ عثمانی جہہ لرنندہ مختلف حرکات وار، سینا جہہ سندہ اولدقہ مهم حرکات وقوع بولیورہ امیر سعود بن عبدالعزیز رشید حضرتلری مدینہ دن، خاکپای ہایونہ صداقتدن و عثمانی قوتندن بحث ایدیور، تکمیل ہر بلیق نامنہ حرکت ایتدکلری ادا ایدہ لرہ قارشی بو بر صدای ایقاظدر کہ البتہ سینا چولرندہ دہ عکسی طویلور .